

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 20 lipca 2023 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych
innych ustaw**

(druk nr 1032)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w krajowym zużyciu energii brutto, a także szeroko pojęty rozwój sektora energii zgodny z ambicjami redukcji emisyjności gospodarki i spełniania zobowiązań międzynarodowych.

Ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, zwaną dalej „dyrektywą RED II” w obszarze:

- 1) ciepłownictwo i chłodnictwo (art. 23–24 dyrektywy RED II);
- 2) gwarancje pochodzenia (art. 19 dyrektywy RED II);
- 3) Krajowy Punkt Kontaktowy OZE (art. 16 dyrektywy RED II);
- 4) procedury administracyjne (art. 15–16 dyrektywy RED II).

Ponadto, ustawa wprowadza zmiany w szczególności w obszarach dotyczących:

- 1) biometanu;
- 2) klastrów energii;
- 3) wdrożenia systemu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych oraz wsparcia operacyjnego:
 - a) w zakresie modernizacji instalacji odnawialnych źródeł energii,
 - b) dla instalacji odnawialnych źródeł energii, którym upływa 15-letni system wsparcia;

4) hybrydowych instalacji odnawialnych źródeł energii.

Ustawa zmienia:

- 1) ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 2) ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 3) ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;
- 4) ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 5) ustawę z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego;
- 6) ustawę z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków;
- 7) ustawę z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników;
- 8) ustawę z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych;
- 9) ustawę z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw;
- 10) ustawę z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.

Ustawa zawiera przepisy przejściowe i dostosowujące (art. 12–45), będące konsekwencją wprowadzanych nią zmian w poszczególnych ustawach.

Ustawa zawiera przepisy dotyczące tzw. reguły wydatkowej, w tym określające maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie określonych nią zadań (art. 46).

Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 3 lit. g, pkt 30, pkt 31 w zakresie dodawanych art. 38aa–38ac, art. 38ae i art. 38af, oraz art. 1 pkt 48 lit. a, pkt 98–106, pkt 113 lit. a w zakresie dodawanego pkt 1b i lit. d, pkt 120, a także art. 9 pkt 3, art. 15 i art. 31, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
- 2) art. 10, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.;
- 3) art. 1:
 - a) pkt 31 w zakresie dodawanego art. 38ad,
 - b) pkt 41,
 - c) pkt 53 lit. b w zakresie, w jakim dotyczy prosumenta wirtualnego energii odnawialnej,

- d) pkt 128 lit. 1,
 - e) pkt 129,
 - f) pkt 130 lit. f w zakresie dodawanego ust. 7 pkt 3,
 - g) pkt 133 w zakresie dodawanych art. 184k–184m
– które wchodzi w życie z dniem 2 lipca 2024 r.;
- 4) art. 1:
- a) pkt 63 lit. b i lit. c w zakresie dodawanego pkt 4a,
 - b) pkt 69, 81 i 82,
 - c) pkt 85, 87 i pkt 88 lit. a – w zakresie dodawanych w tych przepisach wyrazów „art. 70h ust. 3 pkt 6” i wyrazów „art. 83h ust. 3 pkt 6 i 7”,
 - d) pkt 86 w zakresie, w jakim dotyczy wytwórcy, który uzyskał wsparcie, o którym mowa w art. 70g–70j ustawy o odnawialnych źródłach energii, albo wygrał aukcję na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii,
 - e) pkt 90 lit. f tiret drugie w zakresie, w jakim dotyczy aukcji na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii, i wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j tej ustawy,
 - f) pkt 91 lit. b, d, f i g – w zakresie, w jakim dotyczą aukcji na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii, i wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j tej ustawy,
 - g) pkt 92, 93, pkt 128 lit. h i pkt 130 lit. e – w zakresie, w jakim dotyczą wytwórcy, który uzyskał wsparcie, o którym mowa w art. 70g–70j ustawy o odnawialnych źródłach energii, albo wygrał aukcję na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1 tej ustawy
– które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy wpłynął do Sejmu jako przedłożenie rządowe w dniu 8 maja 2023 r. (druk sejmowy nr 3279).

W dniu 24 maja 2023 r. projekt ustawy został skierowany do pierwszego czytania do Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych oraz Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 15 czerwca 2023 r., wniosły o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 3372).

Drugie czytanie projektu ustawy odbyło się na 77. posiedzeniu Sejmu w dniu 16 czerwca 2023 r.

Sejm uchwalił ustawę na 78. posiedzeniu w dniu 7 lipca 2023 r. Za przyjęciem ustawy głosowało 438 posłów, przy braku głosów przeciw i 10 głosach wstrzymujących się.

III. Uwaga ogólna

Mając na uwadze termin, w jakim procedowana ustawa została przekazana do Senatu przez Marszałka Sejmu (11 lipca 2023 r.), termin prac Senatu w ramach jego 64 posiedzenia, obszerność (155 stron) i techniczny charakter procedowanej ustawy oraz wyznaczony na 20 lipca 2023 r. termin jej rozpatrzenia przez połączone senackie komisje – Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisję Środowiska, należy zaznaczyć, że niniejsza opinia nie zawiera dogłębnej analizy wszystkich aspektów związanych z jej stosowaniem, zgodnością z Konstytucją, zgodnością systemową, zgodnością z Zasadami poprawnej legislacji, lukami w prawie. Przedstawione poniżej uwagi stanowią przedmiot wyłącznie pobieżnej analizy przedmiotowej ustawy.

IV. Uwagi, w tym o charakterze konstytucyjnym

1. Proponowany w art. 1 pkt 6 ustawy przepis art. 4c ust. 12 ustawy o odnawialnych źródłach energii stanowi, że objęty jego zakresem regulacji wniosek prosumenta energii elektrycznej zawiera obligatoryjnie oprócz jego siedziby i adresu tzw. **inne dane teleadresowe**. W związku z tym, zgodnie z zasadą określoności przepisów prawa oraz mając na uwadze zapewnienie jednolitości w interpretacji i stosowaniu analizowanego przepisu, proponuje się wskazanie w nim wszystkich danych teleadresowych, które należy podać w przedmiotowym wniosku. W sytuacji gdy przez dane te należy rozumieć adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu prosumenta, do których np. odnosi się proponowany art. 160a ust. 9 pkt 3 i 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 6, w ust. 12 wyrazy „i inne dane teleadresowe” zastępuje się wyrazami „, adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu prosumenta energii odnawialnej, jeżeli posiada,”.

2. Proponowany w art. 1 pkt 10 lit. b ustawy przepis art. 10 ust. 2a ustawy o odnawialnych źródłach energii, określający zakres oświadczenia wytwórcy biogazu dołączanego do wniosku o wpis do rejestru wytwórców biogazu, nie jest spójny z proponowaną treścią tego oświadczenia. Nie przewiduje on bowiem, aby oświadczenie to dotyczyło kompletności danych zawartych w przedmiotowym wniosku. Ponadto, analizowany przepis odnosi się do **warunków, o których mowa w art. 9 ust. 1a**, natomiast proponowana w nim treść oświadczenia do **warunków określonych w art. 9 ust. 1a pkt 1 i 2**. W związku z tym, w zależności od intencji projektodawcy, rozważenia wymaga przyjęcie rekomendowanej poniżej poprawki. **Analogiczna uwaga dotyczy odpowiednio proponowanego w art. 1 pkt 80 ustawy przepisu art. 83 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o odnawialnych źródłach energii.**

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 10 w lit. b, w ust. 2a w pkt 2 przed wyrazami „zgodności z prawdą” dodaje się wyrazy „kompletności i” oraz po wyrazach „art. 9 ust. 1a” dodaje się wyrazy „pkt 1 i 2”

w art. 1 w pkt 80 w lit. a w tiret drugim, w pkt 4 w lit. a po wyrazach „oświadczenie o zakończeniu modernizacji” dodaje się wyrazy „oraz o spełnianiu przez nią wymagań, o których mowa w art. 74 ust. 2 i ust. 7 pkt 4 i 5,”

3. W art. 1 pkt 66 lit. e ustawy skreśla w art. 70b ustawy o odnawialnych źródłach ust. 11, natomiast zmieniany w lit. h w ww. art. 70b przepis ust. 17 odwołuje się do uchylanego ust. 11. W związku z tym rekomenduje się przyjęcie poprawki skreślającej w ust. 17 odwołania do uchylanego przepisu ust. 11.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 66 w lit. h wyrazy „ust. 9, 11” zastępuje się wyrazami „ust. 9”.

4. Wątpliwości budzi relacja proponowanych w art. 1 pkt 69 ustawy przepisów art. 70h ust. 5 i 8 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Przepis art. 70h ust. 8 odnosi się do zaświadczenia, o którym mowa w ust. 5 tego artykułu, uzyskanego przez wytwórcę na okres krótszy niż 10 lat. Należy więc zaznaczyć, że wbrew temu, co wynika z jego

brzmienia przepisy zmienianej ustawy nie określają okresu, na który takie zaświadczenie jest wydawane. Przepis art. 70h ust. 5 stanowi natomiast, że Prezes URE wydaje wytwórcy **zaświadczenie o możliwości sprzedaży niewykorzystanej energii elektrycznej** zgodnie ze wskazanymi w nim przepisami oraz **w okresie, o którym mowa w art. 70j ust. 3 zmienianej ustawy**. W związku z tym rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 69, w art. 70h w ust. 8 wyrazy „na okres krótszy niż 10 lat” zastępuje się wyrazami „o możliwości sprzedaży niewykorzystanej energii elektrycznej w okresie krótszym niż 10 lat”.

5. Proponowany w art. 1 pkt 72 lit. g ustawy przepis upoważnienia ustawowego art. 74 ust. 9 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii odnosi się do biogazu innego niż określony **w lit. a–c**. Należy więc zaznaczyć, że art. 74 ust. 9 nie dzieli się na litery. Wydaje się więc, że w rozpatrywanym przypadku doszło do pomyłki i analizowana regulacja zamiast do lit. a–c powinna się on odwoływać do **pkt 1–3**. Jeżeli tak, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 72 w lit. g, w ust. 9 w pkt 4 wyrazy „lit. a–c” zastępuje się wyrazami „pkt 1–3”.

- 6 Proponowany w art. 1 pkt 76 lit. a tiret czwarte ustawy przepis art. 79 ust. 3 pkt 5c ustawy o odnawialnych źródłach energii należy doprecyzować przez wskazanie, jaka instalacja jest objęta zakresem jego regulacji. Jeżeli jest to instalacja objęta systemem wsparcia, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki. W przeciwnym razie propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 76 w lit. a w tiret czwartym, w pkt 5c wyrazy „dla tej instalacji” zastępuje się wyrazami „dla instalacji objętej tym systemem”.

7. W proponowanym w art. 1 pkt 82 ustawy przepisie art. 83g ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „na podstawie ust. 1” proponuje się zastąpić wyrazami „, o którym mowa

w ust. 1,” – zapewniając jego jednolitość w tym zakresie z pozostałymi, analogicznymi, przepisami zmienianej ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 82, w art. 83g w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „na podstawie ust. 1” zastępuje się wyrazami „, o którym mowa w ust. 1,”.

8. Zastrzeżenia budzi proponowane w art. 1 pkt 96 lit. e ustawy upoważnienie ustawowe w art. 116 ust. 3 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii, w zakresie w jakim przekazuje do określenia w drodze rozporządzenia **zasady** prowadzenia przez Prezesa URE kontroli warunków technicznych. Należy bowiem zaznaczyć, że użycie w upoważnieniu ustawowym zwrotu „określi **zasady**” (**zasady** prowadzenia kontroli) nie odpowiada wymogom § 65 Zasad techniki prawodawczej, które stanowią, że określenie w upoważnieniu ustawowym spraw przekazywanych do uregulowania w rozporządzeniu nie może być ogólnikowe, w szczególności przez posłużenie się zwrotem „określi **szczegółowe zasady**”. **Nie odpowiada też utrwalonej w tym zakresie linii orzeczniczej TK**, który stoi na stanowisku, że ustawodawca powinien unikać posługiwania się w upoważnieniu ustawowym zwrotem „określi **zasady**”, o ile bliżej nie wyjaśnia w ustawie jego znaczenia, wskazując jednocześnie, że upoważnienie ustawowe powinno być konkretne m.in. z uwagi, na to, że podlega ścisłej wykładni (wyrok TK z 12 lipca 2007 r., U7/06, z 31 marca 2009 r., K 28/08). **Nie odpowiada też praktyce legislacyjnej i doktrynie**, optującym za nieposługiwaniem się w upoważnieniu ustawowym niejednoznacznym i ogólnikowym zwrotem „określi **zasady**”, sugerującym przekazanie do uregulowania w drodze rozporządzenia **spraw zastrzeżonych dla materii ustawowej. Z pewnością sprawami zastrzeżonymi dla takiej materii są zasady przeprowadzania przez organ władzy publicznej kontroli podmiotów trzecich, w tym sprawy regulowane w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz warunków przyłączenia instalacji do sieci (Dz. U. poz. 1084), wydanego na podstawie art. 116 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Przykładowo przepisy § 7 ust. 2 tego rozporządzenia określają uprawnienia kontrolne dla osób upoważnionych przez Prezesa URE do przeprowadzenia kontroli (np. wstęp na teren nieruchomości) i odpowiadające im obowiązki osób kontrolowanych.**

Reasumując, ewentualna propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

9. W proponowanym w art. 1 pkt 100 lit. a ustawy przepisie art. 121 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii w części wspólnej proponuje się zastąpić wyraz „wskazywanie” wyrazem „wskazanie” zapewniając w ten sposób kompatybilność w obrębie treści analizowanego przepisu.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 100 w lit. a, w ust. 3 w części wspólnej wyraz „wskazywanie” zastępuje się wyrazem „wskazanie”.

10. Proponowany w art. 1 pkt 100 lit. e ustawy przepis art. 121 ust. 11 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii stanowiący, że Polskie Centrum Akredytacji we współpracy z ministrem właściwym do spraw klimatu opracowuje i publikuje szczegółowy program akredytacji jednostek akredytowanych oraz aktualizuje ten program w miarę potrzeby, budzi wątpliwości w czterech aspektach.

Po pierwsze – z brzmienia analizowanego przepisu wynika, że Polskie Centrum Akredytacji publikuje szczegółowy program akredytacji we współpracy z ministrem właściwym do spraw klimatu. Wyjaśnienia wymaga więc, czy faktycznie taka jest intencja projektodawcy, a jeżeli tak, to na czym ma polegać współpraca tych podmiotów przy publikowaniu ww. dokumentu.

Po drugie – analizowany przepis wymaga doprecyzowania przez określenie miejsca publikacji szczegółowego planu akredytacji, np. czy jest nim strona internetowa Polskiego Centrum Akredytacji.

Po trzecie – analizowany przepis powinien określać, w jakim terminie Polskie Centrum Akredytacji jest obowiązane do publikacji omawianego dokumentu.

Po czwarte – wątpliwości budzi dlaczego określony w analizowanym przepisie obowiązek publikacji nie dotyczy również aktualizacji szczegółowego programu akredytacji.

Analogiczne uwagi dotyczą odpowiednio proponowanych w art. 1 pkt 103 lit. c, pkt 104 lit. c, pkt 106 i pkt 110 lit. c ustawy przepisów art. 124 ust. 13, art. 124a ust. 7, art. 125a ust. 1 oraz art. 128 ust. 6 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Reasumując, ewentualne propozycje poprawek w przedstawionym wyżej zakresie będą możliwe po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

11. Zastrzeżenia budzi proponowany w art. 1 pkt 116 ustawy przepis art. 144 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii stanowiący, że Prezes UDT opracowuje i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Dozoru Technicznego wzór wniosku o zmianę danych certyfikatu.

Po pierwsze – określenie wzoru przedmiotowego wniosku powinno stanowić przedmiot przepisów materialnych zmienianej ustawy, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku wniosków o wydanie certyfikatów oraz o przedłużenie ważności certyfikatu. Przepisy art. 138 i art. 143 zmienianej ustawy określają przykładową zawartość tych wniosków natomiast art. 152 pkt 6 stanowi, że minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, wzory wniosków o wydanie certyfikatu oraz o przedłużenie ważności certyfikatu. **W przypadku wniosku o zmianę danych certyfikatu ustawa nie określa zawartości takiego wniosku, co oznacza, że Prezes UDT będzie określać nie tylko wzór tego wniosku, ale jednocześnie jego zawartość.** Tym samym omawiany przepis budzi zastrzeżenia w kontekście wywodzonej z zasady demokratycznego państwa prawa zasady przyzwoitej legislacji oraz art. 92 ust. 1 Konstytucji stanowiącego, że ustawy są wykonywane rozporządzeniami (przepisami powszechnie obowiązującymi). W związku z tym rekomenduje się przyjęcie poprawki przewidującej, że wzór omawianego wniosku zostanie określony w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 152 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Po drugie – z proponowanych przepisów nie wynika, w jaki sposób na podstawie przedmiotowego wniosku nastąpi zmiana danych certyfikatu (jaką formę przybierze rozstrzygnięcie Prezesa UDT w tym zakresie). W związku z tym proponowaną regulację proponuje się uzupełnić o przepisy określające, w jaki sposób Prezes UDT dokonuje zmiany danych certyfikatu. **Reasumując**, ewentualna propozycja poprawki w tym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

Propozycja poprawki:

w art. 1:

a) w pkt 116:

- w poleceniu nowelizacyjnym skreśla się wyrazy „i 4”,
- skreśla się ust. 4,

b) dodaje się pkt 116a w brzmieniu:

„116a) w art. 152 w pkt 6 wyrazy „oraz o przedłużenie ważności certyfikatu” zastępuje się wyrazami „, o przedłużenie ważności certyfikatu oraz o zmianę danych certyfikatu””;

w art. 44 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) art. 152 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 152 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”.

12. Proponowany w art. 1 pkt 118 ustawy przepis art. 156 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii został zredagowany niezgodnie z wymogami określonymi w § 56 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej. **Sklada się on z czterech części** (dwóch zdań, przy czym zdanie pierwsze składa się z wprowadzenia do wyliczenia, wyliczeń w postaci punktów i liter oraz części wspólnej punktów). Zgodnie natomiast z wymogami określonymi w § 56 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej – w obrębie ustępu zawierającego wyliczenie wyróżnia się **dwie części**: wprowadzenie do wyliczenia oraz punkty, z tym że wyliczenie może kończyć się częścią wspólną, **po której nie dodaje się kolejnej samodzielnej myśli** (w razie potrzeby formułuje się ją w kolejnym ustępie).

Analogiczna uwaga dotyczy odpowiednio art. 35 ust. 2 ustawy. W związku z tym rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 118, w ust. 3 w części wspólnej wyrazy „odwołania. W postępowaniu” zastępuje się wyrazami „odwołania, z tym że w postępowaniu”;

w art. 35 w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „ustawy. Do wniosku” zastępuje się wyrazami „ustawy, do którego”.

13. Zastrzeżenia budzą proponowane w art. 1 pkt 120 ustawy przepis art. 160a ust. 3 pkt 2 oraz ust. 9 i 12 ustawy o odnawialnych źródłach energii, które przewidują udostępnianie przez krajowy punkt kontaktowy innym podmiotom danych osobowych. Po pierwsze, proponowane przepisy nie określają sposobu pozyskiwania przez krajowy punkt kontaktowy wskazanych w nich danych osobowych. Po drugie, określają otwarty (przykładowy) katalog podmiotów, którym minister właściwy do spraw klimatu może udostępniać takie dane. Brak jednoznacznego określenia podmiotów, którym takie dane

osobowe mogą być udostępniane oraz sposobu ich pozyskiwania budzi więc zasadnicze wątpliwości co do zgodności proponowanego przepisu z wywodzoną z zasady demokratycznego państwa prawa (art. 2 Konstytucji) zasadą określoności przepisów prawa i zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, określoną w art. 7 Konstytucji zasadą legalizmu oraz **z art. 51 ust. 2 Konstytucji stanowiącym, że władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym.** Proponowana regulacja budzi również wątpliwości w kontekście przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych), w szczególności w zakresie przepisów art. 5 przedmiotowego rozporządzenia.

W związku z tym analizowane przepisy wymagają we wskazanym zakresie określenia zamkniętego katalogu podmiotów, którym mogą być przekazywane dane osobowe osób fizycznych oraz sposobu pozyskiwania tych danych. Ewentualna propozycja poprawki będzie natomiast możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu. W przeciwnym razie w analizowanym przepisie należy określić taki katalog, skreślając w nim wyrazy „w szczególności”, zgodnie z rekomendowaną poniżej poprawką, a także określić, że omawiane dane osobowe są zamieszczane w formularzu, o którym mowa w art. 160a ust. 3 pkt 2, zakładając, że formularz ten jest adresowany dla wnioskodawcy składającego za jego pośrednictwem pytanie, a nie dla krajowego punktu kontaktowego. **Ponadto**, w analizowanym przepisie art. 160a ust. 3 pkt 2, wyraz „przesyłanych” proponuje się zastąpić wyrazem „przesyłane”, zakładając, że czynność oznaczona tym wyrazem dotyczy przesyłania formularza przez wnioskodawcę występującego z pytaniem, a nie przez krajowy punkt kontaktowy udzielający odpowiedzi na takie pytanie.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 120, w art. 160a:

- a) w ust. 3 w pkt 2 wyraz „przesyłanych” zastępuje się wyrazem „przesyłane” oraz po wyrazach „ministra właściwego do spraw klimatu” dodaje się wyrazy „, w którym należy podać dane określone w ust. 9”,
- b) w ust. 12 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „, w szczególności”.

14. W proponowanym w art. 1 pkt 120 ustawy przepisie art. 160a ust. 9 pkt 2 lit. b ustawy o odnawialnych źródłach energii wyraz „NIP” należy zastąpić wyrazami „identyfikacji podatkowej (NIP)” – jednolicie z pozostałymi przepisami zmienianej ustawy.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 120, w art. 160a w ust. 9 w pkt 2 w lit. b wyraz „NIP” zastępuje się wyrazami „identyfikacji podatkowej (NIP)”.

15. Wątpliwości budzi proponowany w art. 1 pkt 120 ustawy przepis art. 160a ust. 11 ustawy o odnawialnych źródłach energii stanowiący, że minister właściwy do spraw klimatu anonimizuje dane osobowe przetwarzane w centralnym systemie rynku energii. Z analizy pozostałych przepisów rozdziału 7a, w którym jest zamieszczony ww. art. 160a ust. 11, wynika, że chodzi tutaj o dane osobowe przetwarzane w krajowym punkcie kontaktowym. Jeżeli tak, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 120, w art. 160a w ust. 11 wyrazy „centralnym systemie informacji rynku energii” zastępuje się wyrazami „krajowym punkcie kontaktowym”.

16. Proponowane w art. 120 ustawy przepisy art. 160a ust. 12 ustawy o odnawialnych źródłach energii przewidują dla zainteresowanych podmiotów prawo do uzyskiwania od krajowego punktu kontaktowego odpowiedzi na pytania dotyczące procedur administracyjnych. Następuje to przez złożenie formularza dostępnego na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw klimatu. Przepisy art. 160a przewidują też, że krajowy punkt kontaktowy może odmówić wnioskodawcy udzielenia odpowiedzi na zadane przez niego w formularzu pytanie oraz, że do udzielania odpowiedzi na pytanie nie stosuje się przepisów ustawy – Kodeksu postępowania administracyjnego. Wykluczają więc możliwość odwołania się przez wnioskodawcę od negatywnego dla niego rozstrzygnięcia (odmowy udzielenia odpowiedzi na zadane pytanie), co budzi wątpliwości w kontekście określonego w art. 45 Konstytucji prawa do sądu (w rozpatrywanym przypadku do sądu administracyjnego). **Reasumując**, ewentualna propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

17. Proponowany w art. 1 pkt 128 lit. f ustawy przepis art. 168 pkt 14 ustawy o odnawialnych źródłach energii nie jest kompatybilny z proponowanym w art. 1 pkt 7 lit. a ustawy przepisem art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii. W art. 7 ust. 1 pkt 1 użyto skrótu określenia złożonego dotyczącego rejestru wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji – „**rejestr wytwórców energii w małej instalacji**”. Oznacza to, że dalsze przepisy zmienianej ustawy, odnosząc się do przedmiotowego rejestru, powinny posługiwać się skrótem użytym w ww. art. 7 ust. 1 pkt 1, bez odsyłania do przepisu, w którym skrót ten został użyty. Dotyczy to również proponowanego przepisu art. 168 pkt 14, który odnosi się do „rejestru wytwórców energii w małej instalacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1”. **Analogiczna uwaga dotyczy proponowanego w art. 1 pkt 128 lit. g ustawy przepisu art. 168 pkt 14a ustawy o odnawialnych źródłach energii, który odnosi się do rejestru wytwórców biogazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2.**

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 128:

- a) skreśla się lit. f,
- b) w lit. g, w pkt 14a skreśla się wyrazy „, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2,”.

18. Proponowany w art. 1 pkt 130 lit. b ustawy przepis art. 170 ust. 2a ustawy o odnawialnych źródłach energii należy doprecyzować przez wskazanie podmiotu objętego zakresem jego regulacji. Analizowany przepis odnosi się do „tego podmiotu”, natomiast jego wcześniejsza treść nie wskazuje na żaden podmiot poza Prezesem URE. Jeżeli więc w rozpatrywanym przypadku chodzi o podmiot ukarany, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki. W przeciwnym razie propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 130 w lit. b, w ust. 2a wyrazy „przez ten podmiot” zastępuje się wyrazami „przez ukarany podmiot”.

19. Proponowany w art. 3 pkt 14 lit. a tiret pierwsze ustawy przepis karny art. 56 ust. 1 pkt 5b ustawy – Prawo energetyczne proponuje się doprecyzować przez przywołanie przepisów dotyczących obowiązku publikowania informacji objętych jego zakresem

regulacji, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku wyszczególnionego w nim sprawozdania.

Propozycja poprawki:

w art. 3 w pkt 14 w lit. a w tiret pierwszym, w pkt 5b po wyrazie „informacji” dodaje się wyrazy „, o których mowa w art. 7b ust. 5 pkt 1 lit. a–c,”.

20. Proponowany w art. 3 pkt 14 lit. c ustawy przepis art. 56 ust. 3 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne pozostaje w kolizji z przepisem pkt 1 w ww. art. 56 ust. 3 co do wysokości administracyjnej kary pieniężnej wymierzanej za naruszenie określone w art. 56 ust. 1 pkt 5b. Przepis art. 56 ust. 3 pkt 1 stanowi, że wysokości kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 **pkt 3a–6c**, a więc również, o której mowa w ust. 1 pkt 5b, nie może być niższa niż 10 000 zł i wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy. Przepis art. 56 ust. 3 pkt 2 stanowi natomiast, że wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 5b **nie może być niższa niż 2000 zł** i wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorstwa. Jeżeli więc właściwym do określenia wysokości administracyjnej kary pieniężnej jest przepis art. 56 ust. 3 pkt 2, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 3 w pkt 14 w lit. c po wyrazach „w ust. 3 w pkt 2” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako tiret drugie i dodaje się tiret pierwsze w brzmieniu:

„– w pkt 1 wyrazy „3a–6c” zastępuje się wyrazami „art. 3a–5a, 6–6c”.

21. Proponowany w art. 42 ustawy przepis przejściowy jest ogólnikowy i niezrozumiały. Zarówno z jego brzmienia, jak i z przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii, w tym z art. 38f, nie wynika na czym ma polegać dokonanie wskazanej w nim aktualizacji danych oraz gdzie lub komu spółdzielnia energetyczna wskazuje sprzedawcę energii, z którym współpracuje lub zamierza współpracować. Należy zaznaczyć, że z przepisów art. 38h ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii wynika, że zamieszczeniu w wykazie spółdzielni elektroenergetycznych podlegają dane, o których mowa w art. 38g ust. 2 pkt 1, 2 oraz pkt 3 lit. a, b, d oraz e przedmiotowej ustawy. Po dniu wejścia w życie procedowanej ustawy będą to: nazwa i adres siedziby spółdzielni, numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP), a także obszar i przedmiot prowadzonej

działalności, liczba członków spółdzielni oraz punktów poboru energii lub punktów przyłączenia gazowego, lub węzła ciepłowniczego, lub miejsc wytwarzania oraz zużycia biogazu lub biogazu rolniczego, lub biometanu, liczba i rodzaje instalacji odnawialnego źródła energii, mocy zainstalowanej elektrycznej lub mocy zainstalowanej cieplnej, lub rocznej wydajności produkcji biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu, poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnego źródła energii.

Jeżeli natomiast chodzi o wskazanie sprzedawcy energii, z którym współpracuje lub zamierza współpracować spółdzielnia energetyczna, to zaznaczyć należy, że te dane, jako że są określone w art. 38g ust. 2 pkt 3 lit. g ustawy o odnawialnych źródłach energii, nie są objęte wymogiem ich zamieszczania w wykazie spółdzielni energetycznych. Przepisy przedmiotowej ustawy przewidują tylko ich podanie we wniosku o zamieszczenie w wykazie spółdzielni energetycznych.

Reasumując, ewentualna propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

Sławomir Szczepański

Główny legislator